

„Štajerc“ izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
stro-Ogrsko: za celo
leto 3 krone, za pol in
četrt leta razmerno;
za Nemčijo stane za
celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnina z ozi-
rom na visokost post-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po
6 vin.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje stev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 64, za
1/4 strani K 32, za 1/8
strani K 16, za 1/16
strani K 8, za 1/32
strani K 4, za 1/64
strani K 2, za 1/128
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 9.

V Ptuj v nedeljo dne 1. marca 1908.

IX. letnik.

Kmetje pozor!

V nedeljo 8. marca 1908 se vršita v
Rogaškem okraju

dva kmetjska shoda

in sicer dopoldne ob 10. uri v hotelu pri pošti
na Slatini in popoldne ob 2. uri pri g. Smehu
(„Gigajnerwirt“) v Mestinju.

Dnevni red:

1. Protest proti delitvi podpor po toči pri-
zadetim posestnikom. — 2. Politični položaj. —
Kot govorniki sta oglašena posestnik A. Dro-
fenig in urednik K. Linhart ter drugi.

Kmetje, kmetice! Pobrigajte se za
svoj položaj! Pridite vsi! Tudi nasprotniki
so vajeni. Vsa nam je dobro došel, kdor se
zna in hoče dostojno vedeti!

Na delo za kmetjsko stvar!

Vodstvo „Štajerčeve“ stranke.

Politični „Bauernball“ ...

Novo ustanovljena in zadnjič v Savinjski
dolini tako temeljito preklefuta dohtarska
„narodna atranka“ je priredila preteklo
nedeljo svoj politični „Bauernball“ ... Kaj ho-
čemo? Predpust se bliža koncu in ni torej čuda,
da hočejo tudi celjski gospodje še enkrat pri-
ložnost porabiti, da se zavrtijo po zvokih Spin-
dlerjeve harmonike ... To je njih pravica in
istotako je njih pravica, da se poslužujejo pri
tem sredstvu, kakor jih rabijo razni „klowni“,
„pieroiti“, „hanawurati“ po maskeradah ...

Ali pravice nimajo ti „narodnjaki“ kričati,
da izrabljajo poštene štajerske kmetje
v svoje komedijantovske namene. Kmet ni
igrača za fine, parfimirane gospodeke, ki
prihajajo k njemu iz nedeljskega dolgočasia,
kakor grejo drugi gospodje v nedeljo na lov.
Kmet ni in ne sme biti smešna dekoracija, le-
sena kulisa za prvaške komedije. Kmet ne bode
jemale kostanja iz ognuja za — prvaške advokate,
ki se domišljujejo, da se bode že vsa država
po njih otročjih željah ravnala ... Kaj pa mi-
slijo pravzaprav ti prvaški advokati? Hudirja,
vsa stan in vsak posameznik ima pravico do
prostega izvajanja političnega svojega prepričanja,
— ali da bi člani enega stanu in sicer le pr-
vaški, zagriženi člani z nedosežno predrznostjo
komandirali celi Spodnji Štajer in ustvarjali s
podlim hujkanjem pravcato strahovlado, — to
pač ne gre ... Kdo pa so ti gospodeki, kaj pa
so že storili za narod, kakšno veljavo pa imajo?
Mi gotovo ne zanikamo, da imajo ti prvaški
advokati zmožnosti, delati lepe račune, kadar
se zaleti kakšni nesrečni kmetič v njih pisarno,
ali da bi ti možakarji kar meni nič tebi nič po
Spindlerjevi milosti „voditelji“ kmetov postali,
da bi imeli neomejeno pravico do hujkanja, da
bi kmeta za nos vodili in farbali, — te pravice
nimajo!

In mi izjavimo odločno: nasprotno smo

skozi 7 let obstanka našega „Štajerca“ farsko-
klerikalni nadvladali in se borili z vsemi močmi
proti temu, da bi bil politikujoči duhovnik tudi
v posvetnih stvarih kmetaki voditelj. Ali ravno
tako, kakor je nevarna farska politika, škodljiva
je tudi iz osebnih ozirih peljana dohtarska po-
litika. Far želi neumnega kmeta, da mu nalaga
lažje svojo „bernjo“, ta davek na neumnost, da
ga lažje vlada. In prvaški dohtar istotako: čim-
več neumnežev, temveč procesov ... Kdor ima
torej res le iskrico ljubezni do izstradanega
ljudstva, ta mora reči: Kmet za kmeta,
kmet s kmetom, kmetu pomagaj kmet! Drugo
je vse laž, vse hudobija!

Ali zakaj bi se tako razburjali in jezili?
Generali „narodne stranke“ sami ne verujejo,
da bi se smatralo njih nedeljske „shode“ za
resno priredbo. Težko pač ni, s prvaškimi uč-
itelji par ljudi skupaj zbobnati, ki so toliko po-
trpežljivi, da poslušajo celjske dohtarje. Ali ljudje
čutijo, da je vse to — „Bauernball“ ... V ne-
katerih krajih so zborovali „narodnjaki“ pod
predsedstvom socialnih demokratov, v drugih
pod predsedstvom članov „laži-kmetjske zveze“.
In vkljub temu piše ponižna tetka „Domovina“,
da so bili vsi shodi „imenitni“ in „krasni“ ...
Na vseh shodih se je sprejelo resolucije, ki jih
je izdelal mladi Spindler že pred tedni. Te čudne
rezolucije se tičejo — uradnikov, v prvi vrsti
sodnikov, — nadalje volilne prenosove za deželni
zbor in končno tudi drugih stvari. O sodniškem
vprašanju smo že opetovano pisali, da kmeta
bore malo zanima. Kmet je vesel, če nima s
sodnijo ničesar opraviti, pa naj bode sodnik
potem Nemec, Turk, Japonec ali pa Slovenec.
Z volilno prenosovo za deželni zbor pa se gre
prvokom edino zato, da pride malo več njih go-
spodov v zbornico. Socialni demokratje zahtevajo
volilno prenosovo iz stališča, da se delavstvu
več pravice pribori. To povejo odkritosrčno in
pošteno. Ali prvaki bi nikdar ne bili zadovoljni
s tako volilno prenosovo, katero zahtevajo soci-
alisti. Prvaki hočejo ravno le tako volilno pre-
nosovo, ki bi spravila po močnostih vseh 8 celjskih
dohtarjev v deželni zbor ...

Zanimivo je to, da so ti plavo-rdeče-beli
dohtarji tudi „kmetjske“ zahteve naglašali. Kakšne
neki so te „kmetjske“ zahteve? Na to vpra-
šanje imajo gospodje edini odgovor: Proč od
Gradca! Nastaviti hočejo v kmetjskih zastopih
par prvaško-zagriženih agitatorjev, ki se bodo
za politiko, nikdar pa za kmetjsko gospodarstvo
brigali. In to naj bi bil „kmetjski program“ ...

Resnične kmetjske zahteve so pa:
ločitev od Ogrske, ki nam vzame vsako
leto 30 milijonov kron, zaprte meje proti
inozemstvu, ureditev sramotnih davkar-
skih razmer, pomoč glede pomanjkan-
ja poslov, izdatna pomoč za slučaje škode,
sploh okrepčanje kmetjskega stanu.

Za te resnične kmetjske zahteve se dohtar-
ska stranka ne briga. In zato so vse njene pri-
redbe slične — „Bauernballom“ ... Ali gospo-
dije, bojite se mačka, ki mora slediti temu plesu!

Politični pregled.

Nemška kmetjska stranka in železnice.
Nemška kmetjska stranka za Štajersko poslala je
c. k. železniškemu ministerstvu vlogo, v kateri
stavi razne zahteve. Glavne zahteve so: 1. Sta-
cijske pristojbine na c. k. državnih železnicah naj
se opusti in ravnotako naj se vpelje cene tarife
posebno za otrobe (Kleie u. Olkuchen); sploh se
naj zniža plačilne tarife za kmetake in goz-
darske pridelke v inozemstvu kakor doma. 2. Vlada naj vpliva na zasebne železnice, da se
poprimejo tudi te tega gesla. Posebno se naj
gleda, da zniža južna železnica zopet zvišane
tarife za „stückgut“. itd.

Uvoz srbske živine. 13. t. m. sta avstro-
ogrski in srbska vlada novo trgovsko pogodbo
podpisali. Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo
in smo o temu že v zadnji številki pisali:
Srbija sme vsako leto 35.000 zaklane
govede in 70.000 zaklanih svinj uvoziti.
V srbski skupščini so poslanci to pogodbo z
velikim veseljem pozdravili; — naravno, kajti
pravzaprav je končala colnina vojna slavne zma-
gonosne naše države in male državi kralja
Peterka z zmago zadnje. Kmetje so potemtakem
zopet izdani in prodani. Samo eno je še!
Poslanska zbornica more še vse to razveljaviti.
Vlada ima namreč le to pravico, da sklene tr-
govsko pogodbo začasno ali provizorično. Veljala
bode ta pogodba torej le tedaj, ako bodo naši
poslanci zanj glasovali. V roki naših
poslancev leži torej odgovornost! Poslanci bo-
dejo odločili, je-li naj se cene živine še
bolj znižajo in naj se našo živino okuži?
Pa še nekaj je pri celi stvari. Ako se Srbiji ta
uvoz res dovoli, zahtevajo lahko vse druge
države isto pravico. Kajti v vseh pogodbah je
določba (Meistbegünstigungsklausel), da velja vsak
sklep, po katerem se zviša uvoz ene države,
tako tudi za vse druge! Potemtakem se lahko
zgodí, da bode Rusija, pozneje pa tudi Bulgarija,
Rumunska in celo Nemčija meso uvažala. Šlo
se ne bode več za 100.000 kil na leto, marveč
za 1 milijon kil. Potem so naši avstrijski
živinorejci pri kraju in družega jih ne čaka,
kakor — beraška palica! Poslanci pa bodo
nosili odgovornost. Vsa kmetjski poslanec, ki
bode glasoval za pogodbo z Srbijo, je torej
strupeni izdajalec svojih volilcev!

Dopisi.

Prvaška tatvina v Ljutomerju.

(Izvirni dopis)

Ljutomer, svečana 1908.

Z ozirom na članek „Zopet prvaška tatvina“,
ki ga je objavil naš ljubi „Štajerc“ v 8. številki
z dne 23. t. m., treba popraviti, da se dotični
sedlarski mojster ne piše Johan temveč Martin
Karba. Karba je poneveril in kradel
denarje okrajne bolniške blagajne že več let.
Kajti ta nekdanji čisto revni Karba, ki je svoj
čas v hlevu stanoval, je danes bogati mož,
ima popolnoma regenerirani vinograd, več oralov
zemljišča ter prav lepo živino. Karba je čisto